

FIȘA DISCIPLINEI

Anul universitar 2024 - 2025

1. Date despre program

1.1. Instituția de învățământ superior	Universitatea Lucian Blaga din Sibiu
1.2. Facultatea	Științe Socio-Umane
1.3. Departament	Psihologie
1.4. Domeniul de studiu	Psihologie
1.5. Ciclul de studii ¹	Masterat
1.6. Specializarea	Psihologie clinică, consiliere psihologică și psihoterapie

2. Date despre disciplină

2.1. Denumirea disciplinei	Topici avansate în psihologie: Educația despre moarte			Cod	FSSU.PSI.PCL.M.PA.4.120 0.E-5.7	
2.2. Titular activități de curs	Conf. univ. dr. Mihaela Bucuță					
2.3. Titular activități practice	Lect.univ.dr. Gabriela Man					
2.4. An de studiu ²	2	2.5. Semestrul ³		2	2.6. Tipul de evaluare ⁴	E
2.7. Regimul disciplinei ⁵		A	2.8. Categoria formativă a disciplinei ⁶			S

3. Timpul total estimat

3.1. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>număr de ore pe săptămână</i>					
3.1.a.Curs	3.1.b. Seminar	3.1.c. Laborator	3.1.d. Proiect	3.1.e Alte	Total
1	2	-	-	-	3
3.2. Extinderea disciplinei în planul de învățământ – <i>total ore din planul de învățământ</i>					
3.2.a.Curs	3.2.b. Seminar	3.2.c. Laborator	3.2.d. Proiect	3.2.e Alte	Total ⁷
14	28	-	--		42
Distribuția fondului de timp pentru studiu individual⁸					Nr. ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					28
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					14
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					14
Tutoriat ⁹					14
Examinări ¹⁰					13
3.3. Total ore alocate studiului individual¹¹ (NOSI_{sem})					83
3.4. Total ore din Planul de învățământ (NOAD_{sem})					42
3.5. Total ore pe semestru¹² (NOAD_{sem} + NOSI_{sem})					125
3.6. Nr ore / ECTS					25
3.7. Număr de credite¹³					5

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1. Discipline necesar a fi promovate anterior (de curriculum) ¹⁴	-
4.2. Competențe	-

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. De desfășurare a cursului ¹⁵	Sală dotată cu PC/laptop conectat la internet și videoproiector, tablă
5.2. De desfășurare a activităților practice (lab/sem/pr/alte) ¹⁶	Sală dotată cu PC/laptop conectat la internet și videoproiector, tablă; Sală de seminar cu mobilier mobil.

6. Competențe specifice acumulate¹⁷

Număr de credite alocate disciplinei ¹⁸			Repartizare credite pe competențe ¹⁹
6.1. Competențe profesionale	CP1	Operarea cu concepte fundamentale în înțelegerea problematicei morții și a sfârșitului vieții	1.00
	CP2	Proiectarea unui design de cercetare în aria de interes a problematicei morții;	0.25
	CP3	Evaluarea critică a situațiilor problematice și a soluțiilor posibile în psihologie; Rezolvarea situațiilor-problemă tipice domeniului psihologie clinică, pe baza analizei multiple și a evaluării soluțiilor și/ sau a alternativelor.	0.75
	CP4	Explicarea modalităților de interpretare a rezultatelor unei examinări psihologice; Elaborarea strategiei de psihodiagnostic prin identificarea adecvată a metodelor și tehnicilor de evaluare și asistenta psihologică etalonate și validate, în funcție de scopul evaluării psihologice și grupul țintă; realizarea evaluării și redactarea raportului de Evaluare - cu aplicații directe în problematica sfârșitului vieții și a pierderii.	1
	CP5	Proiectarea și realizarea intervențiilor psihologice: identificarea nevoilor clientului, realizarea listei de probleme și principalele indicații psihoterapeutice, stabilirea relației clinice - cu aplicații directe în problematica sfârșitului vieții și a pierderii.	0.25
	CP6	Relaționarea și comunicarea interpersonală specifică domeniului psihologiei	0.75
6.2. Competențe transversale	CT1	Exercitarea sarcinilor profesionale conform principiilor deontologice specifice în exercitarea profesiei	0.50
	CT2	Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă	0.25
	CT3	Autoevaluarea nevoilor de formare continuă în vederea adaptării competențelor profesionale la dinamica contextului social.	0.25

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1. Obiectivul general	<p>Obiectivul general al acestei discipline de specialitate este de a oferi posibilitatea obținerii de cunoștințe și dezvoltarea de abilități ce permit cursanților să acceseze problematica morții în lucrul cu beneficiarii serviciilor psihologice.</p> <p>Studentii vor fi capabili să parcurgă principalele etape ale evaluării clinice și ale psihodiagnosticului în raport cu tema morții (persoane aflate la finalul vieții, îngrijiri paliative, travaliul doliului samd.) și să finalizeze acest proces prin redactarea unui raport de evaluare psihologică și a unui plan de intervenție psihologică specifică.</p>
-------------------------	--

7.2. Obiectivele specifice	<p>Să explice principalele modele teoretice ale doliului.</p> <p>Să descrie reprezentarea morții la diferite etape de vârstă..</p> <p>Să definească tablourile clinice ale depresiei și doliului complicat.</p> <p>Să aleagă corect instrumentele de evaluare psihologică</p> <p>Să emită ipoteze de psihodiagnostic.</p> <p>Să aplice corect principalele metode și tehnici de evaluare și intervenție psihologică.Î</p> <p>Să redacteze un protocol de evaluare psihologică/psihodiagnostic.</p> <p>Să construiască o prezentare de caz.</p> <p>Să redacteze un plan de intervenție în problematica morții.</p>
----------------------------	---

8. Conținuturi

8.1. Curs ²⁰	Metode de predare ²¹	Nr. ore
Curs 1 Problematika morții: Definiere, abordări multi, inter- și transdisciplinare.	prelegere dezbatere	2
Curs 2 Educația despre moarte și pierderea; doliul și doliul complicat	prelegere dezbatere demonstrații/aplicații practice	2
Curs 3 Reprezentarea morții la diferite etape de vârstă Teorii ale stadialității. Modalități de relaționare și abordare a clientului	prelegere dezbatere demonstrații/aplicații practice	2
Curs 4 Evaluare și intervenție în criza de doliu	prelegere dezbatere demonstrații/aplicații practice joc de rol	2
Curs 5 Îngrijirea paliativă: Unde și cum? Comunicarea în lucrul cu persoane aflate în preajma morții. Metode și tehnici	prelegere dezbatere demonstrații/aplicații practice	2
Curs 6 Intervenții psihologice în lucrul cu persoane aflate în preajma morții și/sau care se confruntă cu pierderea.	prelegere dezbatere demonstrații/aplicații practice joc de rol	2
Curs 7 Planul de intervenție. Etică și deontologie. Cercetarea în problematica morții.	Prelegere dezbatere demonstrații/aplicații practice joc de rol role training	2
Total ore curs		14

8.2. Activități practice : Seminar ²²	Metode de predare	Nr. ore
Act.1 Sănătate și boală. Problematica morții, Psihopatologie, Consiliere psihologică și psihoterapie.	Dezbateri Demonstrații/aplicații practice	2
Act.2 Pierderea, doliul și doliul complicat.	Dezbateri Demonstrații/aplicații practice	2
Act.3. Reprezentarea morții în diferite etape de vârstă	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol	2
Act.4 Vârsta a 3-a și a 4-a: particularități, problematica finalului vieții	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol	2
Act.5 Modalități de relaționare cu clientul ce se confruntă cu problematica morții; Interviu clinic și construirea relației clinice funcție de etapa de vârstă.	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol	2
Act.6 Evaluare și intervenție în criza de doliu	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol Role training	2
Act.7,8 Metode și tehnici de acțiune în lucrul cu persoanele ce se confruntă cu pierderea.	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol Role training	4
Act.9,10 Metode și tehnici de acțiune în lucrul cu persoanele ce se află în preajma morții; Etică și deontologie	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol Role training	4
Act.11 metode și tehnici de acțiune în lucrul cu problematica morții Auto-îngrijirea și oboseala din compasiune.	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol Role training	2
Act.12,13 Îngrijiri paliative; planul de îngrijire.	Prezentare de caz Dezbateri Joc de rol Role training	4
Act.14 Photo Voice; Prezentarea portofoliului.	Prezentare de caz. Dezbateri	2
Total ore seminar/laborator		28

9. Bibliografie

9.1. Referințe bibliografice recomandate	Axelsson, E., Andersson, E., Ljótsson, B., Wallhed Finn, D., & Hedman, E. (2016). The health preoccupation diagnostic interview: inter-rater reliability of a structured interview for diagnostic assessment of DSM-5 somatic symptom disorder and illness anxiety disorder. <i>Cognitive behaviour therapy</i> , 45(4), 259-269.
	Brancu, M., Mann-Wrobel, M., Beckham, J. C., Wagner, H. R., Elliott, A., Robbins, A. T., ... & Runnals, J. J. (2016). Subthreshold posttraumatic stress disorder: A meta-analytic review of DSM-IV prevalence and a proposed DSM-5 approach to measurement. <i>Psychological trauma: theory, research, practice, and policy</i> , 8(2), 222.

Henselmans, I., vanLaarhoven, H. W., vanMaarschalkerweerd, P., deHaes, H. C., Dijkgraaf, M. G., Sommeijer, D. W., ... & deVos, F. Y. (2019). Effect of a Skills Training for Oncologists and a Patient Communication Aid on Shared Decision Making About Palliative Systemic Treatment: A Randomized Clinical Trial. *The Oncologist*. theoncologist.2019-0453. 10.1634/theoncologist.2019-0453.

Geerse O.P., Lamas D.J. et al., (2019) A Qualitative Study of Serious Illness Conversations in Patients with Advanced Cancer, *Journal of Palliative Medicine* 22 (7).

Fonseca, L.M., & Testoni, I. (2011). The Emergence of Thanatology and Current Practice in Death Education. *OMEGA-Journal of Death and Dying*, 64(2), 157-169. doi:10.2190/OM.64.2.d

	Enea, V., Dafinoiu, I. (2017) Evaluarea psihologică. Manualul psihologului clinician, Editura Polirom, Iași.
	Leahy, R., Holland, S.J.F., L.K. McGinn (2017) Planuri de tratament și intervenții pentru depresie și anxietate, Editura ASCR, Cluj Napoca.
	Schaffer, J.B., Rodolfa, E. (coord) 2019 ICD-10-CM Studii de caz pentru viitorii psihologi clinicieni. Probleme psihologice și comportamentale. Editura Trei, București.
	*** (2016) Manual de diagnostic și statistică a tulburărilor mintale. DSM 5, Editura Callisto, București
9.2. Referințe bibliografice suplimentare	
	Lăzărescu, M., (2010). Bazele psihopatologiei clinice, Editura Academiei, Timișoara.
	Ionescu, Ș. (2002) Mecanisme de apărare. Teorie și aspecte clinice, Editura Polirom, Iași.
	Franchini L., Ercolani G., Ostan R., Raccichini M., Samolsky-Dekel A., Malerba M.B., Melis A., Varani S., Pannuti R. (2020) Caregivers in home palliative care: gender, psychological aspects, and patient's functional status as main predictors for their quality of life, Supportive Care in Cancer Jul;28(7):3227-3235. doi:10.1007/s00520-019-05155-8.
	• Blanckenburg, P. & Leppin, N. (2018). Psychological interventions in palliative care, <i>Current Opinion in Psychiatry</i> : 31(5):389-395 doi:10.1097/YCO.0000000000000441
	Paris, J. (2015) Ghidul DSM-5 pentru clinicianul inteligent, Editura Trei, București.

10. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatorilor reprezentativi din domeniul aferent programului²⁶

Se realizează prin contacte/ întâlniri periodice cu angajatori, specialiști-psihologi practicieni și membri ai comunității academice, pentru analiza/ actualizarea problematicilor și adaptarea conținuturilor/ competențelor.

11. Evaluare

Tip activitate	11.1 Criterii de evaluare	11.2 Metode de evaluare		11.3 Pondere din nota finală	Obs. ²⁷
11.4a Examen / Colocvii	• Cunoștințe teoretice și practice însușite (cantitatea, corectitudinea, acuratețea)	Teste pe parcurs ²⁸ :	%	50% (minim 5)	CEF
		Teme de casă:	%		
		Alte activități ²⁹ :	%		
		Evaluare finală: examen oral	50% (min. 5)		
11.4b Seminar	• Frecvența/relevanța intervențiilor sau răspunsurilor	Evidența intervențiilor, portofoliu de lucrări		50% (minim 5)	CPE

11.4c Laborator	<ul style="list-style-type: none">• Cunoașterea aparaturii, a modului de utilizare a instrumentelor specifice; evaluarea unor instrumente sau realizări, prelucrarea și interpretarea unor rezultate	<ul style="list-style-type: none">• Chestionar scris• Răspuns oral• Caiet de laborator, lucrări experimentale, referate etc.• Demonstrație practică	% (minim 5)	
11.4d Proiect	<ul style="list-style-type: none">• Calitatea proiectului realizat, corectitudinea	<ul style="list-style-type: none">• Autoevaluarea, prezentarea și/sau susținerea proiectului• Evaluarea critică a unui proiect	% (minim 5)	

	documentației proiectului, justificarea soluțiilor alese			
11.5 Standard minim de performanță ³⁰ Obținerea notei 5 la examenul scris (reflectă CP1, CP2, CP3, CP4, și elaborarea unui portofoliu la seminar-studiu de caz, pentru care să obțină nota minim 5 (reflectă CP1, CP2, CP3, CP4, CP5, CP6 și CT1, CT2 și CT3)				

Fișa disciplinei cuprinde componente adaptate persoanelor cu CES (persoane cu dizabilități și persoane cu potențial înalt), în funcție de tipul și gradul acestora, la nivelul tuturor elementelor curriculare (competențe, obiective, conținuturi, metode de predare, evaluare alternativă), pentru a asigura șanse echitabile în pregătirea academică a tuturor studenților, acordând atenție sporită nevoilor individuale de învățare.

Data completării: |2|4| / |0|9| / |2|0|2|4|

Data avizării în Departament: |3|0| / |0|9| / |2|0|2|4|

	Grad didactic, titlul, prenume, numele	Semnătura
Titular disciplină	Conf. univ. dr. Mihaela Bucuță Lect. univ. dr. Gabriela Man	
Responsabil program de studii	Conf. univ. dr. Mihaela Bucuță	
Director Departament	Conf. univ. dr. Mihaela Bucuță	

¹ Licență / Master

² 1-4 pentru licență, 1-2 pentru master

³ 1-8 pentru licență, 1-3 pentru master

⁴ Examen, colocviu sau VP A/R – din planul de învățământ

⁵ Regim disciplină: O=Disciplină obligatorie; A=Disciplină opțională; U=Facultativă

⁶ Categoria formativă: S=Specialitate; F=Fundamentală; C=Complementară; I=Asistată integral; P=Asistată parțial; N=Neasistată

⁷ Este egal cu 14 săptămâni x numărul de ore de la punctul 3.1 (similar pentru 3.2.a.b.c.d.e.)

⁸ Liniile de mai jos se referă la studiul individual; totalul se completează la punctul 3.37.

⁹ Între 7 și 14 ore

¹⁰ Între 2 și 6 ore

¹¹ Suma valorilor de pe liniile anterioare, care se referă la studiul individual.

¹² Suma (3.5.) dintre numărul de ore de activitate didactică directă (NOAD) și numărul de ore de studiu individual (NOSI) trebuie să fie egală cu numărul de credite alocate disciplinei (punctul 3.7) x nr. ore pe credit (3.6.)

¹³ Numărul de credit se calculează după formula următoare și se rotunjește la valori vecine întregi (fie prin micșorare fie prin majorare)

$$Nr. credccte = \frac{NOCpSpD \times C_C + NOApSpD \times C_A}{TOCpSdP \times C_C + TOApSdP \times C_A} \times 30 credccte$$

Unde:

- NOCpSpD = Număr ore curs/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- NOApSpD = Număr ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână/disciplina pentru care se calculează creditele
- TOCpSdP = Număr total ore curs/săptămână din plan
- TOApSdP = Număr total ore aplicații (sem./lab./pro.)/săptămână din plan
- C_C/C_A = Coeficienți curs/aplicații calculate conform tabelului

Coeficienți	Curs	Aplicații (S/L/P)
Licență	2	1
Master	2,5	1,5
Licență lb. străină	2,5	1,25

¹⁴ Se menționează disciplinele obligatorii a fi promovate anterior sau echivalente

¹⁵ Tablă, videoproiector, flipchart, materiale didactice specifice, platforme on-line etc.

¹⁶ Tehnică de calcul, pachete software, standuri experimentale, platforme on-line etc.

¹⁷ Competențele din Grilele aferente descrierii programului de studii, adaptate la specificul disciplinei

¹⁸ Din planul de învățământ

¹⁹ Creditele alocate disciplinei se distribuie pe competențe profesionale și transversale în funcție de specificul disciplinei

²⁰ Titluri de capitole și paragrafe

²¹ Expunere, prelegere, prezentare la tablă a problematicii studiate, utilizare videoproiector, discuții cu studenții (pentru fiecare capitol, dacă este cazul)

²² Discuții, dezbateri, prezentare și/sau analiză de lucrări, rezolvare de exerciții și probleme etc.

²³ Demonstrație practică, exercițiu, experiment etc.

²⁴ Studiu de caz, demonstrație, exercițiu, analiza erorilor etc.

²⁵ Alte tipuri de activități practice specifice

²⁶ Legătura cu alte discipline, utilitatea disciplinei pe piața muncii

²⁷ CPE – condiționează participarea la examen; nCPE – nu condiționează participarea la examen; CEF - condiționează evaluarea finală; N/A – nu se aplică

²⁸ Se va preciza numărul de teste și săptămânile în care vor fi susținute.

²⁹ Cercuri științifice, concursuri profesionale etc.

³⁰ Se particularizează la specificul disciplinei standardul minim de performanță din grila de competențe a programului de studii, dacă este cazul.